AD STVDIOSVM LECTOREM.

EAM Galliarum partem quam obtinet Hiſpaniarum Rex deſcripturus, idem quem in Francorum Regno conſtitui, ordo ſequendus mihi erit. Primùm ergo ea quæ de Inferioris Belgij politico ſtatu mihi in ſtudioſorum gratiam communicauit vir clariſſimus D. Dominicus à Burmania accipe, poſtea prouincias Dominiaq; enumerabo & deſcribam.

POLITIA BELGII SVB BVRGVNDIONIBVS.

OMNIS Gallia ſecundum Iulium Cæſarem diuiſa eſt in Belgicam, Celticam & Aquitanicam. Belgicæ mediam fortè partem Hiſpaniarum Rex aliquot iam poſſidet ſæculis: alteram, Picardiam ſcilicet, Campaniam, Normandiam (ſquanquam hæ duæ poſtremæ non in totum ſub Belgio continentur) & reliquam Belgij partem poſſidēt Dux Lotharingiæ, Iuliæ, Cliuiæ, Archiepiſcopus Treuirenſis, Moguntinenſis, Colonienſis, Epiſcopus Leodiēſis & alij. Produxit hæc Belgica teſte Iulio Cæſare illuſtriores ſemper ac fortiores milites quàm reliqua Gallia, ita vt non modò illius tempore, verùm etiam noſtro ſæculo omnem belli molem ſuſtinuerit.

Continet autem circiter 320. vrbes munitas, & circiter 230. oppida priuilegiata, pagos verò plus minus 12000.

Et quanquam tota hæc Belgica propter diuerſas Imperiales & Regales dignitates, Electoratus, Archiepiſcopatus, Epiſcopatus, coronationē tam Imperatoriæ Maieſtatis Aquiſgrani, quàm Regni Franciæ Seſſionæ mirè inclareſcat, illa tamen pars, quæ Regi Catholico ſemper paruit, longè nobiliſſima eſt: tum propter ortum ac natalem quamplurium Monarcharum, Regum, Principum & Ducum, tum etiam propter frequentes in ea & opulentiſſimas vrbes, infinita oppida, & innumerabiles pagos, ad eoq; inhabitatorū admirandā frequentiam, eorum diuitias, ciuilitatem, ac animi fortitudinem. Quibus etiam Carolum V. Imperatorem motum fuiſſe ferunt, vt in deliberationem multoties traxerit, in Regnum eas prouincias eſſe erigendas. verùm propter priuilegiorum, morum, atq; legum in ſingulis prouincijs diuerſitatem, tum continuorū bellorum difficultates, quibus opprimebatur, ab inſtituto reuocatum fuiſſe.

Hæc pars in circuitu habet ferè 340. milliaria Flandrica, Italica 1000. cōtinet vrbes clauſas 208. & circiter 130. oppida, vrbibus propter ſplendorem & priuilegia haud inferiora: pagos verò plus minus 6300. maiores minores autem infinitum numerum ferè, ſicut & diuerſa Dominia ac principatus merum aut mixtum imperium habentia.

De Præſide aut Gubernatore totius Belgij.

Eadem in hoc Belgio eſt adminiſtrandæ Reip. ac iuſtitiæ ratio, quæ in regno Galliæ, eadem Magiſtratuū nomina, eademq; autoritas Prouincijs omnibus. Vnus à rege Catholico ſemper eſt generalis cum ſumma authoritate Præfectus, qui & Burgundiæ quoque Comitatui præeſt, neq; enim præ multitudine regnorum ac prouinciarum ipſius eam, ſicut Burgundiæ Duces ſolent, adminiſtrare valet. Quapropter tempore Maximiliani Cæſaris, eiusque filij Philippi, ſummæ rerum præfuit ad tempus Georgius Saxoniæ Dux. Caroli V. Imperatoris tempore primū Margareta Auſtriæ, Imperatoris matertera, qua defuncta ſoror dictæ Cæſariæ Maieſtatis Maria Vngariæ Regina ab anno 1531. ad 1555. quo Imperatoria Maieſtas totum Belgium filio Philippo renunciauit, qui ſucceſſiuè eaſdem prouincias demandauit ſuo nomine regendas Emanueli Philiberto Sabaudiæ Duci conſobrino, puta ex duabus ſororibus Regis Luſitaniæ vtroq; nato, qui à Rege Ducatui ſuo Sabaudiæ reſtitutus Præfecturæ renunciauit, atq; in eius locum ſurrogata eſt Regis ſoror Margareta Parmæ ac Placentiæ Ducis vxor, cui præter alia conſueta aſſignati ſuēre in ſingulos annos 36. millia coronatorum. Hic Præfectus licet ſummam adeoque pleniſſimam haberet per totum Belgium authoritatem, cuncta tamen maiora munera ac officia, vt ſunt, Præſidatus, Cancellariatus Statuum, ita omnes leges, decreta & negotia ſub Regis nomine diſtribuuntur, atque emanant. Scire autem hic oportet, antequam de ſingulis conſilijs ſeorſim quid dicamus, olim duo illa conſilia Statuum & Priuatum vnum tantum apud Principem fuiſſe, quod Priuatum nuncupabatur: verùm excreſcentibus negotijs in duo diuerſa id partiri neceſſe fuit.

De Conſilio Statuum.

Conſilium Statuum, vt vocant, quod apud Gubernatorem reſidet, incerto conſtat Conſiliatiorum numero, pro arbitrio enim Principis negotiorum neceſſitate plures vel pauciores adhibentur. Conſtat verò ex diuerſis Prouinciarum Belgij Præfectis, nonnullisque doctoribus, qui propter doctrinam, integritatem, ac virtutes ſubindè adhibentur. Huic ordini vnus præeſt Iudex ſeu Præſes conſilij. Cum hoc conſilio deliberat Belgij ſummus Præſes ſuper rebus Principis & publicis, puta de bello & pace deque generali totius patriæ regimine. Eodem in deliberationem veniunt, quæ ab omni parte adferuntur. Item fœdera cum Principibus ac vicinis, an dimittendi vel retinendi ſint belli Duces. Item de propugnaculis, munitionibus, prouiſionibus armorū, qui demandandi & recipiendi legati, cunctaque huc referuntur ex conſilijs magis arduа negotia. denique vt ſummatim dicamus, quicquid conſeruationem ac protectionem totius patriæ intus & foras concernit, in hoc conſilio deliberatur. Solent & extraordinarijs & magis arduis negotijs adhiberi quoque omnes Ordinis aurei velleris, & ex alijs gubernatoribus prouinciarum, officiarijsque Regijs nonnulli.

GERARDUS MERCATOR *Atlas sive Cosmographicæ Meditationes de Fabrica Mundi et Fabricati Figura* DUISBERG, 1595 THE LESSING J. ROSENWALD COLLECTION, LIBRARY OF CONGRESS Octavo